Nouelle Joã. Andree

Bononienſis Juris vtriuſqꝫ Doctoris eminentiſſimi In tertium volumen Decretalium. que a nomine Genetricis et genite appellantur. Cum elegantiſſimis additionibus in margine collocatis nouiter elucubratis.

M D XXIII

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

Incipit Liber tertius. De vita z honeſtate clericorū. Rubrica.

C Finito tractatu iudiciorum a quibus clerici quantum poſſūt abſtinere debēt q2 ſeruos dei non oz litigare. ii. q. vii. ſicut ſacerdotes. ſubiicitur rubrica. de vi. z hone. cleri. Goff. debent clerici recte iudicare. vt in ſuperiori libro ſumus edocti: ſed q2 in monaſti conſtitutus iudicare non oz. iii. q. vii. iudicet. docet auctor honeſtam vitam ducere. Hoſt. habetur materia. xxiii. di. his igitur z §. clerici. cum quattuor ca. ſe. xxv. di. z. xli. diſtin. cum quarta q̄ne. xxi. d. c̄āe z in multis aliis. Unde Guil. i repertorio. h. e. ti. colligit iura p̄ que probat honeſtat̄ clericis indictam p̄ ſingula mēbra. A vertice capitis vſq3 ad plantā pedis. Reperitur h̄ Re. in vi. z in clemē. Cui cōuenit de ſen. ex. ſi ho. ii. z c. in audia. z c. cōtingit. ii. z de bigā. altercationis li. vi. et omnino vide q̄ dicam i. vi. ſuper hac rubrica. z. j. de cleri. cō. q̄ a te. in gl. reddit.

C laici. Tria ſunt dicta. ſz ibi: ſed pars. tertium ibi: ad orandum. Et q̄ dicit layci. intellige vxorati vel non ſm Frā. qui putat idem de clericis cōiugatis. faciat pro eo de cleri. coniu. c. vno. in ſi. lib. vi. all. ipſe. eo. ti. q̄ a te. z. c. diuerſis. Secus. i. circa. Miniſteria. dicito miniſterium oſſo cum ſacrificat. atq3 miniſterium qō ſz officii. Stare. aliud ſtare aliud ſedere. xcv. diſti. epiſ. a. i. z. ii. C. de poſtul. l. q̄ſquis. z. l. di. quid eſt h̄. orando vero non debemus ſedere per iura p̄dicta. z h̄ non videt̄ phiberi itineratio ad altare oīmodo ſibi nō moueat. Clericos. q2 nec ſine clericis et quo celebrat ſtat ſacerdos. j. e. vt quiſq3. Hoſt. Hic ergo loquitur de clericis qui aſſiſtunt presbytero celebranti. idest de clericis qui tenent chorum. vel loquitur hic de capell. que chorum non habent. j. de hōibus ſm Franci. Preſumant. propria temeritate. Aliud ergo ſi eēnt inuitati. lxiii. di. c. i. ii. z ſequen. ſm Hoſt. vnde ſi ſciret pſallere z deficeret clerici. poſſent inuitari layci ad pſallendū ſm Fran. All. de reli. do. inter quattuor ſacit. xxviii. di. ſedulo Dicit aūt Inno. h. c. loq̄ de honeſtate. non enim credit q̄ Tacere ſit peccatum mortale. maxime vbi non eſt Tria conſuetudo. Nam vt dicit Hoſt. celebrante ſummo pontifice oēs ſunt ſimul mixti. ad deſignandum forſan q̄ ipſe omnibus eſt cōis. nam z ſm oculum neq3 maſculus neq3 femina neq3 liber neq3 ſeruus. oēs enim candē mercedē recipiemus in x̄po. in aūt. de mona. §. hic aūt nobis. coll. i. Sed pars illa. ſub. ſz nec iuxta chorum clericorum pſallentium. imo pars illa eſt Clericis. Et in minoribus ordinibus Hoſt. Ad orandum. ne credat aliquis q̄ nullo modo liceret laycis ingredi presbyterium. ideo h̄ ſubiunxit ſm Hoſt. Sicut mos eſt. h̄ enim ſeruat cōſuetudo q̄ expleto officio pōt q̄libet intrare z orare z ſtare inter clericos z in die reſurrectiōis cā cōicandi. z lz hic de cōione dicat putat idem Frā. de aliis ſacramentis cum eadem ſit ratio. C Secunda glo. reddit cām z textum fortificat. C Tertia glo. z. iiii. ponunt quadruplex nomen loci intra cancellos. ſz in q̄no aliq variant. C In glo. ii. ibi: officiis pro laycis q cantant in eccleſia non in pulpito. arguit Ioā. xvi. di. non liceat. C In glo. idest choro. ibi hoſ. z chrudunt ſi. Hoſt. ibi: hominea. vnde nec oll ſubdiaconus intrabat. xxiii. di. non oz. i. z. ii. hodie ſecus. cum ſit ordo ſacer. de ſeruis non or. miramur. ſm Hoſt. C In glo. vir. ibi: pro conſue. c. di. extra morem. de conſti. et iſto. Hoſt. z ibi. all. Uin. T. z Gof. z Inno. z in ſi. ſed de illa parte non erat dubitatio ſm Hoſt. cum illā cuiq3 liceat ingredi q̄ſcūq3. xxv. q. ii. de his. de cōſe. di. i. epiſ. nī ſi ſit excōicatus. ar. xxi. di. cleros in ſi. xcv. di. c. i. circa pān. i. q. i. nō liceat. xviii. q. iii. clerici. xxiii. q. iiii. vir cum p̄pria. vel vt dicit Boa. h̄ eſt locale z intelligitur de capella que rome eſt in palatio Conſtantini vbi ſeruantur capita apoſtolorum Petri z Pauli que vocatur ſancta ſanctorum.

c **Clerici.** Breue eſt. Arma militaria q̄ clericis non ſz quorum arma ſunt orationes z lachryme. xxiii. q. viii. §. i. z. c. ſeque. Excōicentur. cōtumacia exigente. j. e. monaſteria. Hoſt. C Prima glo. caſum excipit quē exponit z textum fortificat. C Secunda glo. aliam ponit a qua in ſi. recedit. C In glo. i. ibi: q. viii. vbi h̄. i. ſūma. z ibi. z. c. petiſtis. ſz z laycis interdicit̄ cuſtomorum vſus. C. vt armorum vſus inſcio. prīncipe ſit in rubro. z nl. ii. vi. ſed ſolet princeps cōcedere. q̄ ob inſpiciendos agros vel alias iuſtas cāſ: q̄ ſine offenſione alterius ſinguli poſſunt. C. de p̄po. ſa. eri. l. ſi. li. xii. Hoſt. nam z qui ſine iuſſu principis bellum ſugerit tenetur. l. iulia maieſtatis. ff. ad. l. iulia. ma. l. et. in aūt. de armis coll. vi. h̄ mā. prin. coll. iii. neceſſitate tū imminente ſufficit licētia magiſtri officiorum. C. de fabricē. l. ſi. li. xi. ſm cū. vide q̄ ſcripſi de reſti. ſpo. alim. i. ſuper. §. oīdentia. z ſic portare arma. ē leſionis. ſm Al. z Ul. ſz Hoſt. c. ſtatim all. inducere aliud probandum de armis defenſionis. C In glo. ii. ibi: intellige ſz T. z Uinc. z in fine. vnde z de clericis pōt intelligi ſm Hoſt. q̄ plus cōuenit rubrice. ſz Boa. qui ſm Hoſt. z ſi primo ſuſpendantur. ſecūdo excōicentur. z tertio deponuntur. xlvii. di. qui. de vſu. c. z. c. iſte eſt ordo. ſm q̄ no. h̄ iud. cū nō ab hōie. ſed nec layci ſtatim excōicantur: ſed incipit a pena latera. concilii. de vſu. quia in omnibus vt patet in eo. ti. cum in dioceſi in ſi.

d **C quiſq3.** All. vnuſquiſq3 z ſup. ſtatim ibi. h̄. c. i. Clericū. idoneum ad ſuū offīm exercendum. q̄ cōſiſtit in ſocietate in cantilena. lectione z monitiōe. z doctrina vt ſeq̄t. Ho. Wēat. de hōe ſtare loquitur. non enim peccat mortaliter presbyter qui propter paupertatem h̄ non ſeruat Inn. Canon videtur velle q̄ oz habere duos. de conſe. di. i. hoc quoq3. dic vt ibi. Secum eſt. ve ſolt. z no. hic ſocietas. Cantet. eſt deo magis corde q̄ voce canendum. z caueat ne venum moribus ſtimulet dum p̄plm vocibus delectat. xcii. di. c. i. z. ii. Hoſt. q̄ intellige vt ibi no. z dī hic cantare qui cum no. dicit officium. alibi dicitur cantare qui meretricem deſcribit. lxxxviii. di. c. ii. Legat. nō i pulpito nec in ſolēni apparatu ſubdiaconali. xxiii. di. non liceat aſe grauiter puniri. l. j. de non ordi. nō. c. i. z. ii. ſed de plano z ſimpliciter h̄ lz vt hic. nam totā die videmus laycos litteratos necnō clericos tōſuratos ſine apparatu dicere epiſtolam. z ſacerdotes in ſolēni apparatu ſubdiaconi. dicere epiſtolam etiam preſente ſubdiacono. quicqd dicat glo. z ſic hec h̄ de cantilena z lectione ſz Hoſt. Et ſub. ſit talis q̄ poſſit z ſciat. Ammonere. ſimplr ſine p̄dicatione. z ſic hec de admonitione. Ho. Suos. p̄sbyteri. ſ. Caſtitate. cuius ſumus amatores. in aūt. qui. mo. na. eſſi. legi. §. illud quoq3. coll. vi. Et per hoc no. Egi. ſ illos q tales pueros faciūt ruphianos. aſa caſtigatione. z dic temperata. de homi. ad audientiā. Ho. Erudiat. potiſſime quo ad mores. j. e. vt clericorū. h̄ ē no. doctrina. Ho. C Secūda glo. arguit. C Tertia glo. c. ſtium z ſoluit. verum querit z ſoluit. C In gl. ii. in fi. canon videtur velle. q̄ quelibet eccleſia habeat presbyterum z diaconum. alibi q̄ duos presbyteros primum. xxiii. di. presbyteri. z ſz. vii. q. i. aliud. dic vt ibi. C In glo. z ſit. ibi: ſubdiaconus. z. l. di. c. pe. z ibi. Recedere hoc non probant iura ſequentia: nec approbat conſuetudo ſm Hoſt. Si p̄sbyter dicat euangelium. nunquid deeſt ſtola vt diaconus. ſ. ſuper ſiniſtrum humerum tū. vt. xxv. diſtinctum no. xxiii. di. eccleſiaſtica. z in ſi. videtur tamen q̄ abſente ſubdiacono. ſemper ſi preſens eſt diaconus debeat legere epiſtolam. xxv. diſtin. perlectis. Ubi verſiculi ad diaconum. C In glo. docendo. ibi: pſalterium. alphabetum z prima litterarum erudimenta q̄ vbiq3 fieri debet. ff. de vaca. mu. l. ii. in fine. Hoſtien. z in fine non enim loquitur. de magiſtro. de quo habetur. xxxvii. diſtin. de

a C Cleros. Dicit de de illo dict. ſicut ſupra de conſtr. vel. vel. Et examinatione. per gl. ... Gof. de ... ſi ... per. ... C. ... et vide ipſum in l. i. C. de epi. z cleri.

b C Cleros. vide ibi gl. z. i. q. i. qui ſtudet z in. c. vir cum propria. j. all. z p Io. mi. c. ſi cū. de ſen. excom. lib. vi.

c C Inno. Et quidem quilibet tenetur habeat talis clericos vt de gl. z ſo. in. in. c. ppoſuit de h̄. preb. z eſt vtile hoc ſcire p̄p no. per ſo. cal. i. tracta in interdicti. q. iii. z ſequē

Ain. numerandum ab exitu ipſius mona. hec de cauſa. Idez Inn. Pet. ⁊ Abb. quo ad religioſos. quo ad clericos ab inceptione auditus. Dicit etiam φ ſi poſt exitum mutato propoſito vadant ad theologiam non prodeſt niſi prius huic conſtitutioni ſatiſfaciant: φ ita ſcriptum eſt: niſi abbas ſignificaret ei φ iret ad theologiã: φ tunc cenſetur reuerſus ad clauſtrũ licet verba hoc non ſonent. ff. de in ius vo. ꝗuis. ⁊ purgatur vicium re penes furem remanente de auctoritate domini. ff. de viſucap. ſi fur. ſed ſi deſerto mandato abbatis iterũ reddit ad legem in hanc penam incidit ipſo facto. Ain. ¶ In gl. iij. ibi: ſue vel pauperum. Jo. Pbi. vide qđ dixi de poſtu. c. ij. ⁊ in fi. niſi vbi ſunt contra abbates pro menſa ſua. de reſcrip. edoceri. vel ipſos accuſaui. de accuſa. ex parte. Ain. ¶ In gloſ. ad omnes. ibi: perſonatus, vt primicerij. & de conſti. cum acceſſiſent. theſaurarij. & de conceſ. preben. cũ noſtris. cancellarij. vt eccle. bene. c. vno. ſuccentores & de exceſ. prela. inter dilectos. precentores. de cõſue. cum olĩ idem de quibuſdã alijs dignitatibus que ſunt in certis eccleſijs de ipſarum conſue. Goſ. ⁊ ibi: qui curam habent. dicebat Inn. id poſſe verum eſſe de curato nomine proprio. ſi enim ex delegatione velut vicarius curam haberet non eſt dubium φ non ligaretur hac conſtitutione ſtrictum: qđ putat verũ Hoſt. de vicario temporali vt officialis epiſcopi: qui ponitur ⁊ deponit pro ipſius epiſcopi voluntate. & de inſti. c. iij. vicarium autem alicuius eccleſie curatum: putat hoſt. aſtringi hac cõſtitutione potius φ̃ rectori. ad hoc de offi. vica. clericos. ⁊ c. ſi. de fil. preſby. conſtitutus. facit. cle. de offi. vica. c. vno ſed cum terminatum ſit per. c. qđ. & allegabo. rectorem non teneri planum eſt etiam non teneri vicarium. ⁊ in fi. dic vt. & e. ti. c. i. li. vi. ¶ In glo. pe. ibi: propoſuiſti de hoc plene dixi in fin. vi. lib. ſuper data. ⁊ ibi: φ ſic. idem hic Goſ. Inn. ⁊ hoſt. qui dicit ⁊ proprium dioceſanum ⁊ cum ſub quo ſtudet abſoluere poſſe. Abb. ↄtra. de offi. le. c. pe. quo ad proprium. ¶ In gl. vlti. ibi: dicere. ſm Goſ. ⁊ Hoſt. qđ placet: φ ex ↄrio ſequeretur φ qua ratione illaʒ non incurrerent: ergo nec reliqꝫ. Dicit Hiero. ſup Malachiam. c. φ regula ſcripturarum eſt in manifeſtis non extenuare que ſcripta ſunt: cum igitur ſatis hoc ſit manifeſtum ſtemus litere. Jo. an.

Regiſtrum

aaa bbb ccc ddd eee fff ggg hhh iii kkk
lll mmm nnn ooo ppp qqq rrr ſſſ ttt vvv xxx.

Omnes ſunt quaterni: preter. xxx. qui eſt ternus.

¶ Profundiſſima Commentaria Nouellarum. J. V. fide riſſulgentiſſimi Jo. Andree Bononienſis: ſup tertio Decretalium finiunt. Nouiter a viro in iure pontificio bene docto ad amuſſim recognita: cunctiſqꝫ mendis ⁊ erroribus: quibus ſcatebãt expurgata. Impreſſa autem Venetijs accuratiſſima diligentia: per Philippum pinciuʒ Mantuanum. Anno domini. 1 5 1 3. Die. 27. Junij.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA